

Pravilnik o obezbjeđivanju smještaja, ishrane i prevozu radnika od mjesta smještaja do mjesta rada i natrag

*Pravilnik je objavljen u "Službenom listu SRCG",
br. 5/86.*

I. - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom utvrđuju se uslovi i slučajevi pod kojima su osnovne i druge organizacije udruženog rada, radne zajednice, ugovorne organizacije udruženog rada, zemljoradničke i druge zadruge i drugi oblici udruživanja rada i sredstva (u daljem tekstu: osnovna organizacija) i radni ljudi koji samostalno obavljaju djelatnost ličnim radom sredstvima rada u svojini građana, građansko pravna lica i građani ako se koriste dopunskim radom drugih lica (u daljem tekstu: poslodavac) dužni da obezbijede smještaj, ishranu i prevoz radnika od mjesta smještaja do mjesta rada i natrag.

Član 2.

Osnovna organizacija, odnosno poslodavac koji obavlja određene poslove van svojih sjedišta u mjestima gdje ne postoji organizovano naselje (grad, prigradsko naselje, selo i sl.), dužni su, u skladu sa odredbama ovog pravilnika da obezbijede smještaj i ishranu radnika.

Član 3.

Osnovna organizacija, odnosno poslodavac obavezni su da obezbijede prevoz radnika, od objekta i prostorija za smještaj i ishranu do mjesta rada i natrag u svim slučajevima kad je mjesto rada (radilište) udaljeno više od četiri kilometra do objekta i prostorija za smještaj i ishranu radnika, ako postoje odgovarajuće saobraćajnice.

Izuzetno, ako zbog nedostatka saobraćajnica, nije moguće obezbijediti odgovarajući prevoz radnika od objekata i prostorija za smještaj i ishranu radnika do mjesta rada i natrag, udaljenost iz stava 1. ovog člana može iznositi najviše 5 kilometara.

II. OBEZBJEĐIVANJE SMJEŠTAJA I ISHRANE

Član 4.

O obezbjeđivanju smještaja, ishrane i prevoza radnika iz čl. 2. i 3. ovog pravilnika odlučuje osnovna organizacija, odnosno poslodavac imajući u vidu šta radnicima u konkretnom slučaju obezbjeđuje povoljnije uslove, s obzirom na lokaciju radilišta, komunikacije, prevozna sredstva, vremenske prilike, udaljenost od mjesta rada, broj radnika koje treba smjestiti ili prevoziti i druge okolnosti.

Član 5.

Osnovna organizacija odnosno poslodavac dužni su prije početka radova na radilištu da obezbijede objekte i prostorije za smještaj i ishranu radnika.

Objekti i prostorije iz stava 1. ovog člana su: prostorije za spavanje sa potrebnim namještajem, prostorije za sušenje mokre odjeće i obuće, objekti za ishranu, sanitarne prostorije, prostorije za pružanje prve pomoći povrijeđenim i iznenadno oboljelim radnicima i njihovo privremeno zbrinjavanje i izolaciju i prostorije za ostavu goriva i kotlovnica.

Lokacija za izgradnju objekata i prostorija iz stava 2. ovog člana određuje se zavisno od klimatskih uslova, udaljenosti od javnih komunikacija, mogućnost

snabdjevanja vodom i električnom energijom, opasnosti od poplava, odronjavanja zemlje, erozije i sl.

Objekti i prostorije iz stava 2. ovog člana treba da predstavljaju jednu cjelinu, kao i da po svojoj funkcionalnosti, rasporedu i udobnosti odgovaraju potrebama za normalan boravak i ishranu radnika.

Član 6.

Objekti i prostorije za smještaj i ishranu radnika ne mogu se izgrađivati u neposrednoj blizini radilišta, a ne smiju biti ni suviše udaljeni od mjesta gdje se izvode radovi.

Udaljenost objekta i prostorija iz stava 1. ovog člana od radilišta treba da iznosi 500 do 1.500 m, a udaljenost se određuje u svakom konkretnom slučaju zavisno od vrste radova koji se izvode na radilištu (miniranje, buka, prašina i sl.).

Član 7.

Objekti za smještaj i ishranu radnika moraju biti izgrađeni u skladu sa sanitarno-higijenskim propisima.

Objekti za smještaj i ishranu radnika moraju biti izgrađeni od materijala koji obezbjeđuju toplotnu, zvučnu i hidro izolaciju.

U objektima za ishranu (pripremanje hrane, pranje posuđa, kuhinje i izdavanje gotovih jela) i sanitarnim prostorijama podovi moraju biti od materijala koji ne propušta vlagu i koji se lako čisti i održava.

Član 8.

Objekti za smještaj i ishranu radnika moraju imati pitku vodu, prirodnu i vještačku svjetlost, odgovarajuće uređaje za zagrijavanje, kao i biti zaštićeni od udara groma.

Član 9.

Voda za piće mora biti laboratorijski ispitana, kao i utvrđena njena higijenska ispravnost prema važećim propisima.

Član 10.

Objekti i prostorije za smještaj i ishranu radnika osvijetljavaju se po pravilu, električnom strujom, a samo izuzetno gdje to nije moguće zbog nedostatka električne energije, osvijetljenje se vrši iz drugih izvora.

Objekti i prostorije iz stava 1. ovog člana ne mogu se osvijetljivati svjetilkama sa otvorenim plamenom.

Član 11.

Najmanje jedanput godišnje mora se vršiti dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija ovih objekata iz člana 5. stav 2. ovog pravilnika.

Dezinsekciju, deratizaciju i dezinfekciju mogu vršiti ovlašćene organizacije.

Član 12.

Visina, površina i zapremina u objektima za smještaj radnika mora biti u skladu sa građevinskim normativima propisanim za takvu vrstu objekta.

Član 13.

Kada spoljašnja temperatura padne ispod +12 0
, objekti za smještaj i ishranu radnika moraju se zagrijavati.

Član 14.

Objekti za smještaj i ishranu radnika moraju imati izgrađene pristupne puteve i staze, a po mogućnosti i zelene površine i terene za sport i rekreaciju.

U krugu objekata za smještaj i ishranu radnika nije dozvoljeno uskladištavanje materijala, parkiranje i opravka vozila i druge slične radnje.

1. Prostorije za spavanje

Član 15.

U jednoj prostoriji za spavanje mogu biti smještene najviše četiri radnika.

Prostorije za spavanje (sobe) moraju biti opremljene krevetima sa odgovarajućim ležajevima (bez slamarice), ormarima, stolom, posudom za pitku vodu, odgovarajućim brojem stolica, korpom za otpatke i dovoljnim brojem čaša za vodu (prema broju radnika).

Kreveti moraju imati posteljinu koja se sastoji od najmanje dva ćebeta, dva čaršava i jastuka i moraju se održavati u čistom i urednom stanju.

U prostorije za spavanje zabranjeno je unošenje alata, mokre odjeće, obuće i sl.

Član 16.

U vremenu od 15. juna do 15. septembra za smještaj radnika na radilištima mogu se izuzetno koristiti i šatori sa drvenim podom podignutim od zemlje najmanje 20 cm, kamp prikolice, standardni kontejneri kao i drugi vidovi smještaja posebno pripremljenim za te svrhe.

Član 17.

Za zagrijavanje prostorija za spavanje mora se obezbijediti grijanje koje omogućava radnicima higijensko stanovanje (centralno, peći na drva, ugalj, struju i naftu).

Zabranjeno je zagrijavanje prostorija za spavanje pomoću grijalica, improvizovanih limenih i drugih peći izgrađenih od buradi i sl.

U slučaju kada se za zagrijavanje koristi peć na drva ili ugalj u prostorijama se moraju obezbijediti odgovarajući sanduci za smještaj uglja ili drva.

Član 18.

Objekti za smještaj radnika moraju imati posebne prostorije sa sanitarnom i drugom opremom za privremenu izolaciju oboljelih radnika.

U prostoriju za privremenu izolaciju na svakih 50 smještenih radnika mora se obezbijediti po jedan ležaj.

Član 19.

Za radnike koji obavljaju poslove na otvorenom prostoru obezbijediće se posebna prostorija za sušenje mokre obuće i odjeće.

Veličina prostorije iz stava 1. ovog člana odrediće se zavisno od broja smještenih radnika.

2. Objekti za ishranu

Član 20.

Objekti za ishranu radnika sastoje se od kuhinje, trpezarije, sanitarnih prostorija, garderobe i moraju biti odvojeni od objekta za smještaj radnika a u većim naseljima potpuno izdvojeni.

Kuhinja mora da ima posebne prostore (djelove) za pripremanje, kuvanje, izdavanje i čuvanje hrane, pranje posuđa, kao i sanitarne prostorije (umivaonik, kupatilo i klozet) i prostorije za odlaganje odjeće za radnike koji rade u kuhinji.

Član 21.

Kuhinja se mora obezbijediti sa potrebnim brojem sudopera, sa toplom i hladnom vodom, stolovima za pripremanje i izdavanje hrane, posebnim ormarom za smještaj i čuvanje čistog posuđa i drugog pribora za jelo, ormarom ili sandukom posebno pripremljenim za čuvanje hljeba, rashladnim uređajima za čuvanje namirnica za ishranu i drugim potrebnim kuhinjskim priborom.

Kuhinja mora da ima odgovarajuću ventilaciju (prirodnu ili vještačku) za odvođenje pare i drugih štetnih materija, a prozori moraju biti obezbijeđeni mrežom od ulaska insekata i drugih štetočina.

Član 22.

Objekti za ishranu moraju se svakog dana čistiti i najmanje jednom mjesečno dezinfikovati.

Dezinfekciju iz stava 1. ovog člana mogu vršiti za to obučeni i stručno osposobljeni radnici.

Član 23.

Kada se u kuhinji ne priprema hrana, već se izdaju samo gotova jela, kuhinja mora biti opremljena sa odgovarajućim uređajima za podgrijavanje hrane i napitka, kao i sudoperom za pranje posuđa.

Član 24.

Trpezarija mora biti obezbijedena sa dovoljnim brojem stolova i stolica koje se lako čiste i održavaju, stolnjaka i drugim potrebnim priborom za jelo (tanjirima, kašikama, viljuškama, noževima, čašama za vodu i dr.).

Član 25.

Zidovi prostorija za pripremanje, kuvanje, izdavanje i čuvanje hrane kao i prostorije za pranje posuđa i sanitarnih prostorija moraju biti obloženi do visine 1,80 m keramičkim pločicama ili drugim materijalom koji je otporan na vlagu i koji se lako čisti i održava.

Ispred trpezarije ili u njenoj neposrednoj blizini moraju se obezbijediti posebne prostorije sa umivaonicima za pranje ruku radnika i to sa po jednom slavinom za najviše 30 radnika, a po mogućnosti i klozet.

Umivaonici moraju imati toplu i hladnu vodu, sapun, papirne ubruse, ili aparat za sušenje ruku.

Član 26.

U pogledu ispunjavanja drugih uslova koji nijesu utvrđeni ovim pravilnikom na objekte iz člana 21. ovog pravilnika primjenjivaće se važeći propisi koji se odnose na ugostiteljske objekte.

3. Sanitarne prostorije

Član 27.

Na radilištima na kojima je organizovan smještaj i ishrana radnika, obezbijediće se odgovarajuće sanitarne prostorije (umivaonici, kupatila, nužnici i perionice veša).

Član 28.

Kada naselje za smještaj radnika ima vodovod, sanitarne prostorije moraju biti izgrađene u objektima u kojima radnici stanuju. U slučaju da naselje nema vodovod (nema mogućnosti za izgradnju ili priključivanje na vodovod) sanitarne prostorije izgradiće se u neposrednoj blizini objekta za smještaj i ishranu radnika i ne mogu biti udaljene više od 50 m od naselja.

Član 29.

Umivaonici za ličnu higijenu radnika, po pravilu, treba da budu smješteni u posebne prostorije koje su povezane sa garderobom i moraju imati lavaboe za umivanje sa toplom i hladnom vodom i korita za pranje nogu.

Zavisno od vrste posla i broja smještenih radnika određuje se broj slavina u umivaonicima, s tim što se na svakih 20 radnika mora obezbijediti najmanje jedna slavina.

Zidovi i pod umivaonice do visini od 1,5 m moraju biti obloženi keramičkim pločicama ili drugim materijalom otpornim na vlagu koji se lako održava.

Član 30.

Za kupatila sa tuševima (koji se postavljaju grupno ili pojedinačno) moraju biti obezbijedene posebne prostorije sa odgovarajućim međuprostorom za sprečavanje nagle promjene temperature.

Zavisno od vrste poslova koji se izvode na radilištu, kao i od broja radnika koji su smješteni u naselju, određuje se broj tuševa, i to najmanje jedan tuš na 20 radnika.

Član 31.

Kupatila moraju imati toplu i hladnu vodu, a u zimskim periodima moraju se zagrijavati.

U kupatilima se postavljaju standardni tuševi ako naselje ima dovoljno vode, a ako naselje nije obezbijedeno sa dovoljnom količinom vode, postavljaju se tuševi poljskog topa i to jedan na najviše 30 radnika.

Zidovi i pod kupatila moraju se obložiti keramičkim pločicama ili drugim materijalom otpornim na vlagu koji se lako održava i čisti.

Član 32.

U posebnim prostorijama u smještajnom objektu obezbjeđuje se potreban broj klozeta, s tim što površina kabine ne može biti manja od 0,90 h 1,20 m.

Zavisno od broja radnika u naselju određuje se broj klozeta, s tim što se za najviše 30 radnika mora obezbijediti jedan klozet.

Prostori u kojima se nalaze klozeti moraju biti opremljeni sa jednim umivaonikom i drugim potrebnim higijenskim priborom (sapunom, papirom za čišćenje ruku ili aparatom za sušenje ruku), a moraju imati odgovarajuću ventilaciju.

Zidovi i pod klozeta do visine 1,20 m moraju se obložiti materijalom koji ne propušta vlagu i koji se lako čisti i održava.

Član 33.

Na radilištima sa kojih radnici najmanje jedanput sedmično ne odlaze kućama, obezbijediće se odgovarajuće prostorije za pranje, sušenje i peglanje odjeće.

Na samom radilištu i to najviše za 30 radnika mora se obezbijediti jedan poljski klozet.

4. Ishrana radnika

Član 34.

Osnovna organizacija, odnosno poslodavac dužni su obezbijediti ishranu svim radnicima smještenim u organizovanom naselju.

Član 35.

Kalorična vrijednost hrane za sva tri dnevna obroka ne može biti manja od 3.800 kalorija, s tim što topli obrok koji radnici koriste sredinom radnog vremena mora imati najmanje 1.300 kalorija.

Član 36.

Kaloričnost i raznovrsnost ishrane obezbjeđuje se jelovnikom koji usvaja nadležni organ korisnika ishrane.

Jelovnik ne smije odstupiti od usvojenih standarda u pogledu biološkog sastava, kaloričnosti i raznovrsnosti hrane.

Nadzor i povremenu kontrolu nad pripremanjem hrane, njenim biološkim sastavom, kaloričnosti i raznovrsnosti vrše odgovarajuće službe koje ovlasti radnički savjet, odnosno odgovarajući organ upravljanja osnovne organizacije.

Član 37.

Ako je radilište udaljeno od objekta za smještaj i ishranu više od jednog kilometra, radnicima se mora dostavljati topli obrok na mjesto rada u posebnim posudama (termos loncima) ili će im se obezbijediti da sami nose topli obrok na radilište u odgovarajućim posudama.

III. - OBEZBJEĐENJE PREVOZA RADNIKA

Član 38.

Prevoz radnika od objekta i prostorija za smještaj i ishranu do mjesta rada i natrag vrši se odgovarajućim prevoznim sredstvima javnog prevoza ili vlastitim prevoznim sredstvima koja ispunjavaju uslove za prevoz putnika u smislu propisa o javnom prevozu lica.

Naknada troškova za prevoz radnika iz stava 1. ovog člana utvrđuje se samoupravnim opštim aktom osnovne organizacije.

Za prevoz se može koristiti i sopstveno prevozno sredstvo u slučajevima i pod uslovima utvrđenim samoupravnim opštim aktom osnovne organizacije.

Nadzor

Član 39.

Nadzor nad primjenom odredaba ovog pravilnika vrše nadležni organi uprave za poslove inspekcije, svaki u okviru svog djelokruga rada.

IV. - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 40.

Osnovna organizacija odnosno poslodavac obavezni su organizovati smještaj i ishranu, odnosno prevoz radnika na rad i sa rada, u skladu sa odredbama ovog pravilnika, u roku od jedne godine od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 41.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o obezbjeđivanju smještaja i ishrane radnika, odnosno njihovog prevoza od mjesta stanovanja do mjesta rada i natrag ("Službeni list SFRJ", broj 41/68) koji je preuzet kao republički propis na osnovu člana 64. tačka 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu ("Službeni list SRGC", br. 25/79).

Član 42.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Socijalističke Republike Crne Gore".